Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: SELMA TORNHJELM

Citation: Wied, Gustav: ”SELMA TORNHJELM”, i Wied, Gustav: *Digt og Virkelighed. Nogle Aforismer. Lystige Historier. 1966*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 239. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wied01val-shoot-workid74975/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Digt og Virkelighed. Nogle Aforismer. Lystige Historier. 1966

SELMA TORNHJELM

Det var en Aften i forrige Uge. Jeg var gaaet ud Klokken syv og vendte hjem Klokken henad ni.

Som sædvanlig kiggede jeg ind ad Glasset i min Brevkasse for at se, om det vidunderlige skulde ligge der.

Og det laa der virkelig i Form af noget hvidt.

Jeg gik ind paa mit Værelse, tog Overtøjet af og hængte det op; og tændte derpaa Lampen.

Jeg gav mig i det hele god Tid. Jeg ligesom forhalede Nydelsen. Thi naar det vidunderlige først ligger i Brevkassen, er man det jo sikker nok.

Og jeg stoppede langsomt min Pibe og tændte den med Omhu; tog saa endelig Nøglen til Brevkassen og gik ud og aabnede.

Det var bare et Visitkort.

— Jeg tænkte det, sagde jeg resigneret til mig selv — jeg tænkte det nok! Livet er ikkun én eneste lang Kæde af Skuffelser!

Saa lukkede jeg Brevkassen i med et Smæld og gik ind.

— Formodentlig Tante Stine, tænkte jeg — hun har jo længe svævet i Horisonten. For Resten er det da en underlig Tid for en ældre, enligstillet Kvinde at gøre Visit paa. Naa, men godt var det, at Du ikke var hjemme!

Og jeg gik hen til Lampen for at læse min gamle Tantes Navn paa Tryk. Kortet var et af disse mærkelige Kort, der ligner en stille Vandflade, man har kastet en Haandfuld Smaasten ud i: en Masse Centre, hvorfra der udgaar Ringe til alle Sider. Marmorerede Kort kalder man dem nok. Og dette havde Guldsnit.

— Pokkers saa den gamle opper sig! tænkte jeg — Men det tærer paa Arven!

Og jeg vendte Kortet:

SELMA TORNHJELM

stod der.

— Selma, tænkte jeg stille — Selma? Du kender jo ingen Selma! Selma Tornhjelm ... Hvorfor mon der ikke staar: Selma van Tornhjelm? Det vilde se endnu flottere ud. Selma ... (Jeg blev arrig.) Ja men hvem Fanden *er* Selma? Hvor kan det falde det Fruentimmer ind at komme herop og lægge sit Kort i min Kasse? ... Selma Tornhjelm ... Tornhjelm? det er et kønt Navn. Fru Wied, født Tornhjelm ... jojo, det lod sig høre! det smager af svensk Adel. T-o-r-n-h-j-e-l-m, stavede jeg ... Men saa kastede jeg pludselig Kortet paa Bordet, lagde en Bog ovenpaa og satte mig til at læse.

Lidt efter havde jeg det imidlertid i Haanden igen. Jeg vilde se, om der ikke skulde staa skrevet noget paa det. Jeg vidste godt, at der ingenting stod, men jeg vilde se efter alligevel.

Guldsnittet glimtede i Lampelyset og skar mig i Øjnene. Det var i Grunden et grimt Kort og smagløst ogsaa, ordinært!

Og jeg stak det ind under Blækhuset, saa langt det kunde komme.

— Mon det ikke er fra en Vaskerkone? tænkte jeg — Eller en Strygejomfru, eller en ... noksagt? ... Nej, saa ha'de der vist staaet en Adresse paa? ... Jamen staar der ikke ogsaa en Adresse paa?

Jeg halede Kortet frem igen: Der var ikke andet at se end Guld og Marmor og Selma Tornhjelm.

Nu lo jeg og kastede Kortet ned i Papirkurven. Jeg bankede min Pibe ud, stoppede den og tændte den igen og satte mig magelig til Rette i Sofaen og gav mig til at tænke over det Arbejde, jeg for Tiden er optagen af ...

Der var saa hyggelig lunt i Stuen. Den røde Skærm sad over Lampen; Gardinerne var trukket for, og Bregnerne skinnede lysegrønne henne i Hjørnet ...

Men hvad var det! Gik der ikke nogen ude paa Gangen?

Jeg lyttede ... Nej! Jamen jeg kunde dog gaa ud og se efter ... Naa—aa, hvorfor skulde jeg det? Var der nogen, saa bankede det vel!

Og jeg faldt igen i Tanker:

Jeg var sammen med skønne Kvinder i oplyste Sale. Men især var der én, en lille, spinkel én med sort Haar og blaa Øjne. Hun og jeg sad i en afsides Sofa under nogle store Ørnebregner. Og hun hed Selma ...

Nu pusiede det ved Døren igen! Jeg stirrede derhen, som om jeg ventede at se nogen træde ind. Saa rejste jeg mig og gik hen og lukkede op:

Naturligvis var der ingen. Jeg bøjede mig ud over Trappegelænderet: Intet uden Gasblus og Trin og Trin og Gasblus lige ned til Bunden. Jeg vendte mig. Glasset i Brevkassen skinnede og blinkede, som om det kaldte paa mig. Da jeg gik ind ad Døren, satte jeg Øjet helt ind til det: Laa der ikke noget hvidt? ... Jeg satte det andet Øje til: Jo saa minsandten laa der da noget!

I en Fart kom jeg ind efter Nøglen. Da jeg fik aabnet Kassen syntes jeg alligevel ikke, at der var noget. Men saa stak jeg Fingerspidserne derned og fik fat i et Papir.

Jeg trak det op.

Det var en lille, bitte Pakke i et kvart Ark Skrivepapir med Streger.

Jeg følte paa den. Den var blød. Men det var, som om det, der laa indeni, kradsede paa og vilde ud. Jeg blev ganske underlig til Mode. Og idet jeg lukkede Kassen, kom jeg til at tabe Pakken.

Jeg rev en Tændstik af, for jeg turde rent ud sagt ikke tage den op i Mørke. Den laa paa Maatten foran Dørtrinet; og da jeg bukkede mig ned efter den, syntes jeg, at den var bleven større. Papiret havde løsnet sig. Jeg satte Pegefingeren ned paa den og trykkede til. Blødere var den ogsaa bleven. Og Papiret skrattede, da jeg trak Fingeren tilbage.

Nu greb jeg forsigtig Pakken med to Fingre, bar den ind paa Skrivebordet og lagde den lige hen under Lampen. Saa stod jeg og saa' paa den. Hvad Pokker kunde det være? Mon det var noget, Selma havde puttet i Kassen tillige med Kortet? ... Jeg puffede til Pakken. Papiret begyndte at aabne

sig. Jeg stirrede og stirrede, og Pakken svulmede mere og mere op. Jeg syntes at høre en kradsende Lyd.

— En Snog! sagde jeg til mig selv — Du bedste Gud, en Slange!

Og Papiret vedblev at aabne sig langsomt. Det ligefrem vred sig i Folderne for at komme op. Jeg vil ikke nægte, at jeg ventede det værste.

Og jeg tog forsigtig Lampen og flyttede den hen paa et andet Bord, i Tilfælde af, at den mystiske Pakke pludselig skulde faa i Sinde at eksplodere.

Men nu blev den ganske stille, Papiret rørte sig ikke mere.

— Det *maa* være en Slange! tænkte jeg — Krybdyrene rører sig jo kun i Lys og Varme.

Og jeg flyttede forsøgsvis Lampen tilbage igen. Straks begyndte det at krible og krable i Papiret.

— Herre min Gud, sagde jeg højt — hvad er dog dette!

Og jeg tog en Lineal og prikkede lidt til Uhyret. Formodentlig har der været et Læg i Ombøjningen, som har været fastere end de andre, og det stødte jeg vel nu ud af sine Folder; thi pludselig aabnede Papiret sig og bredte sig ud til begge Sider.

Og foran mig laa en Haarlok.

Eller den maatte maaske snarere kaldes en Tjavs. Halvandet Kvarter var den. Den havde været rullet sammen til en Krølle; og derinde i Papiret havde den saa ligget og anstrengt sig for at indtage sin naturlige Stilling à la Kosteris. Jeg maatte le af mig selv.

— Gud bevares, sagde jeg — hvad vi Menneskenes Børn dog i Grunden er for nogle Skrællinger!

Jeg tog Lokken i den ene Ende og holdt den op i Vejret. Den hang lodret ned som en Pind. Den var sort, og midt paa var den omvunden med et lyseblaat Silkebaand.

Jeg strøg ned ad den, den var glat som Silke. Jeg viklede den om en Finger, den var saa blød, saa blød. Det var i Grunden noget Sludder, at jeg havde kaldt den en Tjavs og et Kosteris! Det var en nydelig, silkeblød Haarlok, var det; ihvorvel den ganske vist ikke kunde kaldes en Krølle.

Stuen var hyggelig og lun. Den røde Skærm sad over

Lampen. Gardinerne var trukket for ... Jeg stod der foran Skrivebordet og faldt i Tanker ...

Masser af skønne Kvinder saa' jeg, men hun var den mindste og den yndigste ... saa lille og slank og sorthaaret! Vi sad sammen i Hjørnet under Bregnerne. Jeg listede hendes Haand ind i min; men hun sad og saa' ned til Siden og sagde ingenting. Jeg løftede ganske stille hendes Fingre op til mine Læber og kyssede dem. Men hun rørte sig ikke, hun vendte bare Hovedet endnu mere bort. Jeg lagde min Arm om hendes Nakke og drejede hendes Ansigt om mod mit ...

Da, ja jeg véd ikke, hvordan det gik til, men mine Øjne gled pludselig hen over Skrivebordet og op ad Væggen, og jeg stirrede lige ind i Ansigtet paa det grinende Dødningehoved, jeg har hængende der; et Dødningehoved med to store Terninger som Øjne.

— Fordømte Tjavs! sagde jeg og smed Haarlokken hen ad Bordet — hvad er dette her for noget nederdrægtigt Kogleri?

Men Lokken vred og vendte sig et Par Gange og laa saa ganske stille fladt ud henne foran Blækhuset. Jeg saa' paa den og rystede paa Hovedet.

— Er Du nu der igen, sagde jeg til mig selv — er Du nu der igen med dine tossede Nerver? Du bliver saamænd aldrig til noget, hvis Du ikke lægger dem paa Hylden!

Og jeg rakte Haanden ud og tog Lokken paa ny. Jeg snoede den ind imellem mine Fingre, og jeg syntes, at det hvide Kød og det sorte Haar klædte hinanden.

Men lige i samme Øjeblik kom jeg til at tænke paa en gammel Bondemand, jeg som Barn havde kendt. Hans Næse var hvidgul, og Pigerne derhjemme sagde, at den var begyndt at visne paa Grund af en Sygdom, han gik rundt med; og ud af denne underlige hvide Næse stak der lange, sorte Haar ...

Jeg skreg af Væmmelse ved disse Tanker og vilde kyle Lokken fra mig. Men da jeg havde snoet den ind imellem mine Fingre, hang den fast og vilde ikke slippe. Den var ogsaa pludselig bleven saa fedtet, syntes jeg, saa klæbrig. Mine Nøgler sad i Skrivebordsskuffen, og med en af dem rev jeg Haaret ud, saa det faldt paa Gulvet ind under Bordet.

Jeg ligefrem segnede om i en Stol, og Sveden sprak fra min Pande. Hvad var det for et Helvedes Kvindemenneske, der havde bragt mig dette Djævelskab til Huse! Den gamle Bondemand og hans væmmelige Næse laa under Jorden for mange Aar siden og havde ikke været i mine Tanker, siden jeg gik i Skole og mødte dem paa Landevejen omtrent ud for Postpeters Hus. Og nu laa der i Aften en Haarlok i min Brevkasse og trak frem af min Hjerne en saa modbydelig Erindring!

Jeg skævede ind under Bordet og rejste mig. Min Lampe begyndte at gaa ud. Jeg tændte et Lys for at hente Petroleum. Jeg vidste godt, hvor Flasken stod, og havde ofte taget den i Mørke; men i Aften maatte jeg nødvendigvis have Lys med. Da jeg gik forbi Entrédøren, hørte jeg listende Trin paa Trappen. Jeg standsede og lyttede; men der var fuldstændig roligt i Huset. Kun saa' jeg, at min Overfrakke bevægede sig frem og tilbage og gned sig ind mod Tapetet henne under Krogen, hvor den hang. Jeg havde rimeligvis stødt til den, da jeg gik forbi. Nu blev ogsaa den stille, og der var ikke en Lyd at høre. Saa hentede jeg Flasken og fyldte Petroleum paa Lampen. Og da den igen blussede klart op, syntes jeg, at det hele var en latterlig Affære. Jeg tror endogsaa, at jeg smaalo, da jeg slukkede Lyset og bar Flasken ud paa sin Plads i Køkkenet.

Og jeg satte mig igen i Sofaen og følte mig hyggelig til Mode. Jeg tændte en Cigaret, og mine Øjne fulgte den graa Røg, til den forsvandt oppe under Loftet. Mit Hoved sank ned mod Sofaryggen, og jeg vuggede det blidelig frem og tilbage og begyndte at hviske halvhøjt for mig selv:

— Selma, mumlede jeg — Selma Tornhjelm, kan en enkelt Lok af dit Haar sætte min Sjæl i saa heftig en Svingning, hvad vil saa ikke hele din yndige, lille Person kunne udrette? Tro ikke, hvad onde Mennesker fortæller om mig! Aa, vidste Du, hvor trofast jeg er (her kom jeg til at nyse. Det var Cigaretrøgen, der gik mig op i Næsen. Men jeg vedblev:) vidste Du, hvor ofte jeg har længtes efter den sande, den ægte, den store Kærlighed! vidste Du det, Selma Tornhjelm, Du vilde banke paa min Dør, og den skulde oplades og i hinandens Arme . . .

Yndige Syner drog mig forbi; og i dem alle var hun Primadonna, den lille mørkhaarede med de blaa Øjne! Hun vinkede og kaldte, og jeg fulgte hende. Igen sad vi under Bregnerne i Krogen. Musikken bruste, og Dansen gik. Men vi dansede ikke, vi sad stille Haand i Haand. Og jeg spurgte hende, hvad hun hed, og hun svarede: Selma! Og jeg spurgte hende, hvad hun vilde mig, og hun slyngede Armene om min Hals og løftede sit Ansigt op imod mit ...

Da saa' jeg igen Dødningehovedet for mig (jeg sad endda med Ryggen mod det), og jeg saa' Terningerne i de tomme Øjenhuler; og bag mig hørte jeg Latter og Lyd som af klaprende Tænder, der slaar sammen i Kulde.

Hurtig drejede jeg mig om. Billedet hang stille henne over Skrivebordet, og Terningerne gloede dødt frem for sig.

— Begynder det nu igen, tænkte jeg — begynder det nu forfra igen? Det er nok bedst, vi gør Ende paa det i Tide! Nu har det forheksede Fruentimmer længe nok drevet sit Hokuspokus!

Og jeg rejste mig og hentede Visitkortet op og lagde det ved Siden af Papiret, hvori Lokken havde været svøbt. Men Lokken selv kunde jeg ikke finde. Jeg flyttede Skrivemappen og Blækhuset og søgte og søgte. Og jeg syntes atter, at Dødningehovedet paa Væggen grinede ondskabsfuldt. Men jeg holdt mig tapper.

— Det er sandt, sagde jeg ganske højt, for at Hovedet kunde høre det — Du rev jo Haaret paa Gulvet før!

Og jeg satte mig paa Hug og søgte under Bordet. Med den flade Haand strøg jeg hen over Gulvtæppet. Det kildrede mig i Fingerspidserne; men jeg fandt ingenting.

Saa bøjede jeg mit Hoved ned for bedre at se efter. Og medens jeg sad saaledes med Hovedet bøjet halvt ind under Bordet, anede jeg, at noget vilde ske.

Og pludselig mærkede jeg ogsaa, at en Finger strøg mig hen over Nakken lige under Haaret, hvor Halsen begynder. Det rislede igennem mig, og mine Hænder rystede. Men jeg rejste mig rolig op og gik hen og tændte Lyset.

— Bare ikke gi' Dig, sagde jeg til mig selv — bare ikke gi' Dig, lille Ven! Vi lever da vel i Slutningen af det nittende Aarhundrede!

Da jeg vendte mig om med det tændte Lys i Haanden, saa' jeg straks Haarlokken: den hang ned fra Nøgleknippet, jeg havde kastet fra mig paa Skrivebordet, og det var den, der havde kildet mig paa Halsen før, da jeg sad paa Hug.

Et Øjeblik steg Raseriet op i mig. Men jeg betvang mig. Man skal aldrig stille sig blot overfor et Fruentimmer; og jeg følte mig aldeles overbevist om, at Selma sad et eller andet Sted i Værelset og iagttog mig; eller kanske hendes Øje lurede i Nøglehullet derhenne i Entrédøren ... listede der ikke nogen af Sted paa Hosesokker derude? Jeg syntes, jeg hørte en undertrykt Fnisen! Jeg fór hen og rev Døren op: Ingen!

— Naa, *det* kalder Du at bevare Kontenancen? sagde jeg haanlig til mig selv — Jo, Du er mig en kraftig Herre!

Lyset blæste jeg saa ud og gik hen og løste Lokken fra Nøgleknippet. Jeg lavede den igen til en Krølle, lagde den tilbage i Papiret og pakkede det sammen. Visitkortet lagde jeg ovenpaa Pakken:

Selma Tornhjelm stod der! Det var i Grunden net trykt! Typerne var smaa, slanke og fine og forlængede sig ud i smaa elegante Kroge baade foroven og forneden.

— Mon Du nogen Sinde vil faa opklaret denne underlige Historie? spurgte jeg mig selv — Hun kommer maaske herop i Morgen for at hente Lokken og Visitkortet. Rimeligvis skulde hun ha' været op i Huset ved Siden af, eller kanske ned paa Salen nedenunder. Maaske har hun en lille Ven dernede, ham, den lyslokkede Maler, „den blonde Murillo!" Pyt, jeg skal sgu nok stikke ham ud! ... Jeg vilde blive hjemme hele Dagen i Morgen. Og naar hun saa kom bly og forlegen, vilde jeg byde hende indenfor ... Og hun vilde sætte sig i Sofaen derhenne. Og jeg ... ja ... ja først vilde jeg blive staaende støttet til en Stol; men naar vi saa var bleven lidt nærmere bekendt med hinanden, vilde jeg sætte mig hen ved Siden af hende og fortælle, spøgende naturligvis og med et tækkeligt Glimt af Selvironi, hvor rent fjollet hendes Lok og hendes Kort havde gjort mig. Og saa ... ja saa vilde jeg tage hendes fine, lille Haand i den brune Børnehandske og betro hende, at hun og jeg havde siddet saaledes sammen før ... at der havde været Musik og Lys og Dans

... men vi havde ikke danset, vi havde siddet ganske stille med hinanden i Haanden ligesom nu ... Og saa havde hun ... og saa havde jeg ...

Mine Fingre var begyndt at lege med Visitkortet foran mig; og nu tog de Pakken og vippede den op og ned; den gled fra mig og faldt ned paa Bordet med den flade Side opad ...

Det var ikke langt fra, at jeg havde udstødt et Skrig!

Thi paa den hvide opadvendte Flade var der med Rødkridt eller med Vandfarve tegnet et grinende Dødningehoved, og neden under dette stod der med store gloende Bogstaver: Ha, ha, ha!

Ikke andet, bare disse tre: Ha, ha, ha!

Jeg kastede uvilkaarlig et Blik op til Dødningehovedet paa Væggen, det smilede. Og Dødningehovedet paa Bordet smilede ogsaa: Ha, ha, ha!

Da kunde jeg ikke mere. Jeg rev en Skuffe op og kylede baade Pakke og Visitkort derned, tog mit Overtøj og fór ud af Døren, ned ad Trappen, ud af Huset, ud i Natten ...

Men Lampen lod jeg staa og brænde paa Bordet, for at der kunde være lyst i Værelset, naar jeg kom tilbage.

Og efter et Par Timers Vandring vendte jeg hjem rolig og fattet. Jeg krammede en stor Avis sammen og puttede den i Kakkelovnen, og ovenpaa Avisen lagde jeg ligeledes rolig og fattet, hin Haariok og hint Kort; hvorpaa jeg ved Hjælp af en Pægl Petroleum og en Tændstik foranstaltede en flammende Autodafé ...

Men møder jeg nogen Sinde Selma Tornhjelm paa min Vej, da ve denne Kvinde!